

UZASADNIENIE

G. M. został oskarżony o to, że w dniu 15 maja 2013 roku w P. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez złożenie w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych i płatności rolnośrodowiskowej na 2013 rok poświadczającego nieprawdę w zakresie wielkości gruntów rolnych i posiadanych roślin usiłował wyłudzić niezależne środki pomocowe w kwocie ogółem 12.602,42 zł na szkodę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 13 lutego 2017 roku w sprawie VII K 810/15 uznał oskarżonego G. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tym uzupełnieniem, że przyjął, iż poświadczając nieprawdę w zakresie wielkości gruntów rolnych oraz zasianych roślin usiłował wprowadzić Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. w błąd i wyczerpał swoim zachowaniem dyspozycję art. 13 § 1 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 i 2 kk i art. 4 § 1 kk i na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. art. 11 § 3 kk w zw. z art. 14 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 (dwóch) lat;

- na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył oskarżonemu karę 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;

- zasądził od oskarżonego 320 złotych tytułem opłaty oraz 70 złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

Powyższy wyrok zaskarżył oskarżony.

Apelacja - jak wynika z jej treści - wywiedziona została z podstawy prawnej art. 438 pkt 3 kpk i zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi błędy w ustaleniach faktycznych.

W konkluzji skarżący wniósł o uniewinnienie ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się częściowo zasadna i spowodowała zmianę zaskarżonego wyroku.

Zgodzić się należy z twierdzeniami oskarżonego, iż przeddeklarowanie powierzchni działek rolnych zgłoszonych do płatności bezpośrednich nie mogło być uznane za próbę wyłudzenia finansowej pomocy unijnej.

Oskarżony wnioskując o przyznanie płatności bezpośrednich w ramach wariantu 1.1. dotyczącego zrównoważonego sposobu gospodarowania, zadeklarował powierzchnię 54,33 ha w sytuacji kiedy powierzchnia ta ustalona w toku kontroli w zakresie kwalifikowalności powierzchni wynosiła 53,09 ha. Wyliczona procentowa różnica między powierzchnią działek zadeklarowanych we wniosku o płatność bezpośrednią a powierzchnią stwierdzoną w czasie kontroli wynosiła 2,33% (1,24 ha). Zgodnie z zapisem art. 57 ust 3 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1122/2009, jeżeli różnica między powierzchnią zadeklarowaną a powierzchnią stwierdzoną wynosi nie więcej niż 3% lub 2 ha płatność przysługuje do powierzchni stwierdzonej. Różnica między powierzchnią stwierdzoną a powierzchnią zadeklarowaną przez oskarżonego we wniosku o płatność bezpośrednią mieści się w granicach tolerancji błędów, w związku z czym należało przyjąć, że wymieniony dopuścił się pomyłki, a nie – jak uznał Sąd Rejonowy – działał on z zamiarem wyłudzenia płatności w kwocie 1202,42 złotych. Wobec powyższego Sąd Okręgowy wyeliminował z opisu

czynu niniejszą kwotę, jak i ustalenie, że podsądny usiłował wyłudzić płatność bezpośrednią do gruntów rolnych we wskazanej kwocie.

Nie sposób jednak zgodzić się z argumentacją apelacji odnoszącą się do kwestii wnioskowanych przez oskarżonego płatności w ramach wariantu 8.2.1. dotyczącego międzyplonu ozimego.

Jak wynika z decyzji administracyjnej Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w P. z dnia 08 maja 2014 roku różnica pomiędzy powierzchnią działek rolnych zgłoszonych we wniosku o przyznanie płatności w ramach powyższego wariantu a powierzchnią stwierdzoną podczas kontroli wynosiła 92,32%. Oskarżony ubiegał się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej do działek rolnych o łącznej powierzchni 54,33 ha.

Powierzchnia stwierdzona podczas kontroli wynosiła zaś 28,25 ha. Tymczasem zgodnie z art. 16 ust. 5 oraz ust 7 rozporządzenia Komisji (UE) nr 65/2011 z dnia 27 stycznia 2011 roku jeżeli różnica między powierzchnią zadeklarowaną do powyższych płatności a powierzchnią stwierdzoną przekracza 50% powierzchni stwierdzonej, płatność zostaje odmówiona, a na rolnika nakłada się sankcje w wysokości przypadającej na różnicę między powierzchnią zadeklarowaną we wniosku a powierzchnią stwierdzoną.

W związku z tym, że różnica pomiędzy powierzchnią zadeklarowaną a stwierdzoną wyniosła ponad 50 %, nie może być mowy o pomyłce oskarżonego we wskazaniu areалу. Stąd też zasadnie odmówiono przyznania podsądnemu płatności i nałożono na niego sankcje.

Odnosząc się do podniesionej w apelacji kwestii nie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu rolnictwa w celu wypowiedzenia się co do tego, czy rację w postępowaniu dotyczącym przyznania płatności unijnych miał oskarżony czy przeprowadzający kontrolę w gospodarstwie wymienionego inspektorzy z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, należy zważyć, iż nie było takiej potrzeby. Powyższa Agencja zatrudnia osoby, które wykazują się fachową wiedzą i doświadczeniem w przeprowadzaniu kontroli na gruntach rolnych. Trudno zatem podważać ustalenia fachowych inspektorów agencji poczynione w toku kontroli, zwłaszcza że dotyczyły one kwestii tak oczywistych jak dostrzegalne gołym okiem: powierzchnie prowadzonych upraw i rodzaj zasianych roślin.

W realiach niniejszej sprawy oskarżony deklarując we wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej w ramach wariantu 8.2.1 – międzyplon ozimy, posiadanie gruntów rolnych o powierzchni większej od rzeczywiście posiadanej zmierzał do wyłudzenia nienależnych środków pomocowych w kwocie 11.400 złotych.

W tej sytuacji, zważywszy, iż nieznaczne zawyżenie powierzchni działek rolnych we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich uznać należało za rezultat błędnego wyliczenia powierzchni przez oskarżonego, Sąd Okręgowy ograniczył opis czynu do usiłowania wyłudzenia kwoty 11.400 złotych.

Pomimo dokonanej zmiany w poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleniach faktycznych, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o karze.

Oskarżonemu wymierzona została najniższa kara pozbawienia wolności przewidziana w sankcji przepisu art. 286 § 1 kk, w dodatku z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W pełni uzasadnione i przystające do okoliczności popełnionego czynu, w tym celu działania sprawcy, było również orzeczenie wobec oskarżonego obok kary pozbawienia wolności kary grzywny. Kara o charakterze finansowym była w pełni pożądana i oczekiwana, skoro sprawca działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Ilość stawek dziennych grzywny została dostosowana do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz jego zawinienia, zaś wysokość stawki dziennej jest adekwatna do możliwości zarobkowych i sytuacji materialnej oskarżonego. Tak orzeczona kara ma spełnić funkcję wychowawczą i jednocześnie zniechęcić oskarżonego do bezprawnego działania.

O kosztach sądowych w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o przepisy wskazane w części dyspozytywnej wyroku.